

ЗАТВЕРДЖУЮ

Тимчасово виконуючий обов'язки
ректора Українського державного
університету науки і технологій

професор

Олександр Зайчук
Олександр ЗАЙЧУК

09 " *04* _____ 2026 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

з проведення психологічного обстеження

при вступі на навчання до факультету військової підготовки Державної спеціальної служби транспорту Українського державного університету науки і технологій на 2026 рік

1. Загальні положення.

Проведення психологічного обстеження кандидатів на навчання на Факультеті військової підготовки Державної спеціальної служби транспорту Українського державного університету науки і технологій (далі Факультет)-це складова системи військово-професійного відбору та заходів з психологічного обстеження, направлена на виявлення осіб, індивідуальні психічні якості та особистісні здібності яких відповідають, або не відповідають вимогам військово-професійної діяльності та особливостям проходження військової служби на посадах офіцерського складу.

Психологічне обстеження кандидатів на навчання на факультеті проводиться протягом одного дня.

Під час проведення психологічного обстеження здійснюється вивчення соціально-психологічних особливостей та мотиваційної спрямованості особистості, уточнення уявлень, які має кандидат на навчання у вищому військовому навчальному закладі про військову службу та обрану військову спеціальність, оцінюється ступінь відповідності індивідуальних психічних якостей кандидата до вимог, що висуває військова служба до людини, зокрема до його нервово-психічної стійкості, визначається придатність кандидата до успішного навчання на факультеті військової підготовки Державної спеціальної служби транспорту УДУНТ.

Психологічне обстеження кандидатів на навчання на факультеті проводиться відповідно Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 12 вересня 2022 року № 272, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2022 року за № 1088/38424.

Проведення психологічного обстеження покладається на комісію факультету для проведення психологічного обстеження, яка входить до складу комісій Факультету для проведення вступних випробувань.

Під час проведення психологічного обстеження оцінюються індивідуальні психічні якості кандидатів на навчання з метою виявлення відповідності психічних властивостей та психофізіологічних характеристик вступника до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики з відповідної військової спеціальності, прогнозування професійної придатності до успішного навчання на Факультеті, а в подальшому - до проходження військової служби у підрозділах Державної спеціальної служби транспорту, Сил логістики ЗСУ та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Оцінка індивідуальних психологічних якостей кандидатів включає:

- оцінку військово-мотиваційної спрямованості особистості;
- оцінку рівня нервово-психічної стійкості;

- оцінку професійної придатності до успішного навчання у вищому військовому навчальному закладі і оволодіння відповідною військовою спеціальністю.

Оцінка військово-мотиваційної спрямованості кандидата включає такі показники: соціально-психологічні особливості вступника, моральні якості, громадська активність, мотиви поведінки, умови виховання і розвитку, особливості спілкування і поведінки в колективі.

Оцінка рівня нервово-психічної стійкості кандидата визначає ступінь стійкості психіки вступника до стресів, що виникають як наслідок високого навчального, морально-психологічного і фізичного навантаження на факультеті військової підготовки, надійності дій у складних умовах його військово-професійної діяльності. Це дозволяє в процесі професійного психологічного відбору виявити тих кандидатів на навчання, у яких фіксуються найменші прояви негативних властивостей психіки у структурі особистості, як-от: слабка, інертна нервова система; висока тривожність емоційна нестійкість; значна залежність від неформальних лідерів та обставин; схильність до асоціальних вчинків, недисциплінованості, до вживання алкоголю та наркотичних засобів.

Оцінка рівня нервово-психічної стійкості особистості узагальнює комплекс кількісних та якісних оцінок нервово-психічної діяльності, емоційно-вольових особливостей, психофізіологічних властивостей та індивідуальних якостей кандидата на навчання на Факультеті.

Нервово-психічна стійкість особистості з урахуванням компенсаторних властивостей трактується як рівень загальних адаптивних можливостей особистості - уміння досягати адаптації в широкому діапазоні зовнішніх умов і обставин, які постійно змінюються. У разі виявлення за результатами тестування акцентуацій і підвищеної нервово-психічної нестійкості приймається рішення про відмову в зарахуванні вступника до Факультету.

Оцінка професійної придатності до успішного навчання на факультеті і оволодіння відповідною військовою спеціальністю узагальнює методики дослідження таких психічних пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, увага. Оцінка професійної придатності вступників до успішного навчання визначається на основі оцінок рівня розвитку пізнавальних процесів, які мають найбільше значення для успішної професійної діяльності військових спеціалістів, а саме - пам'яті, уваги, мислення.

Для більш повної характеристики індивідуально-психічних якостей особистості вступника, прогнозування успішності його подальшого навчання на факультеті, ефективної організації психолого-педагогічного супроводу навчально-виховного процесу для психологічного обстеження застосовується комплекс (батарея) методик, які дозволяють охарактеризувати відповідну сукупність властивостей особистості.

Відповідно до вимог керівних документів, максимальна оцінка індивідуальних психічних якостей кандидата на навчання становить 70 балів. Індивідуальні психологічні якості кандидата на навчання оцінюються так:

"пройшов професійний психологічний відбір" або "не пройшов професійний психологічний відбір". Вступники, у яких під час тестування індивідуальних психологічних якостей виявлена нервово-психічна нестійкість, а також ті, які набрали менше 50% максимальної кількості балів (менше 35 балів), вважаються такими, що не пройшли професійний психологічний відбір, і з числа кандидатів для вступу відраховуються.

Рішення комісії Факультету для проведення психологічного обстеження щодо таких кандидатів на навчання оформляється окремим протоколом. Кандидатам, які не зараховані за результатом оцінки індивідуальних психологічних якостей, у документах, що видаються на руки чи надсилаються до об'єднаних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі ОТЦКтаСП) за місцем проживання, записується таке формулювання відмови в зарахуванні: "Не пройшов вступне випробування".

Голова комісії Факультету для проведення психологічного обстеження відповідає за проведення професійно-психологічного відбору за достовірність та обґрунтованість висновків про придатність кандидатів на навчання.

2. Організація та проведення психологічного обстеження (далі-ПО).

Успішність психологічного обстеження кандидатів на навчання забезпечується формуванням правильного ставлення та розуміння з боку тих, хто залучається до обстеження, всіх завдань та інструкцій. Для цього консультант (з числа членів комісії Факультету для проведення психологічного обстеження) повинен коротко і зрозуміло пояснити вступникам значення результатів психологічного обстеження, переконати у важливості й необхідності роботи, що виконується.

Кожну групу (потік) вступників доцільно обстежувати в ранковий час. Напередодні психологічного обстеження вони не повинні залучатися до виконання обов'язків у добовому наряді, або до робіт, а також повинні мати можливість для повноцінного відпочинку.

Тестування повинно проводитися в групах чисельністю до 60 осіб не раніше ніж через 30 хвилин після вживання їжі (сніданку). Тривалість тестування повинна бути не більше чотирьох годин з 15-хвилинними перервами після виконання кожного блоку психологічного обстеження. Анкетування вступників може проводитись у другій половині дня. Загальна тривалість психологічного обстеження визначається за рекомендаціями, що містяться в пояснювальних записках до тестів.

Перед початком вступних випробувань (за 1-2 дні) з кандидатами на навчання, які залучаються до проведення ПО, проводяться інструкторсько-методичні заняття з питань порядку і правил проведення психологічного обстеження, а також здійснюється перевірка готовності матеріально-технічного забезпечення цього заходу.

Напередодні ПО для кожного потоку кандидатів на навчання призначається консультація, яка планується в розкладі проведення вступних

випробувань. Під час консультації вступники отримують інформацію про мету і завдання ПО, сутність дослідження індивідуальних психологічних якостей. Кандидатам на навчання доводяться до відома їх права і обов'язки.

Для проведення ПО необхідно використовувати тільки стандартні бланки тестів, методик, анкет, виготовлені з високою якістю друку з гарним чітким відтиском на основі затверджених зразків.

ПО кандидатів на навчання проводиться з кожним потоком вступників у два етапи і включає:

- консультацію;
- заходи з психологічного обстеження.

Дослідницька група, до складу якої входять фахівці комісії Факультету для проведення ПО, 2-3 спеціально підготовлені та проінструковані помічники (асистенти), проводить ПО у визначеній для цього заходу аудиторії. В аудиторію, де проводиться ПО, допускаються виключно кандидати на навчання і члени комісії Факультету для проведення психологічного обстеження.

Кандидати на навчання, які не з'явилися без поважних причин хоча б на одну з перевірок, передбачених заходами ПО, у визначений розкладом час, до подальших перевірок індивідуальних психічних якостей не допускаються.

Перед проведенням ПО командир навчального підрозділу вступників доповідає Голові комісії Факультету для проведення ПО про прибуття особового складу на обстеження. Кожний кандидат отримує спеціальний бланк зі штампом Факультету для запису відповідей. У "Бланку запису відповідей" не допускаються будь-які умовні позначки, які б розкривали авторство роботи, що виконується. Автор роботи вказується тільки на титульному аркуші.

Перед початком тестування Голова комісії Факультету для проведення ПО запитує про самопочуття і стан здоров'я кандидатів на навчання, після чого проводить інструктаж, тобто знайомить тих, хто залучається до обстеження, з порядком і правилами виконання роботи.

Кандидат на навчання, який скаржиться на стан здоров'я, звільняється від обстеження у цей день і направляється до медпункту. Після надання кандидату на навчання медичної допомоги за рішенням Голови комісії Факультету для проведення психологічного обстеження йому призначається інший день для проходження психологічного обстеження.

Перед початком роботи з кожної методики представник підкомісії Факультету для проведення ПО зачитує вступну інструкцію. У процесі тестування керівник подає відповідні команди, а один із помічників за допомогою секундоміра фіксує час виконання кожного завдання. Виконання завдань (тестів) здійснюється вступниками тільки в чистовому варіанті на "Бланку для відповідей". В аудиторії необхідно підтримувати дисципліну і порядок.

Під час роботи керівник разом з асистентами здійснює безперервне спостереження за тими, хто залучається до обстеження.

Дані спостережень використовуються як додаткова інформація для підготовки висновків про професійну придатність вступників.

Голова підкомісії Факультету для проведення ПО доповідає Голові відбіркової комісії Факультету про результати обстеження кандидатів на навчання які заносяться у відомості. Відомості підписуються членами комісії, що проводили психологічне обстеження.

У повному обсязі результати психологічного обстеження (оцінка військово-мотиваційної спрямованості особистості, оцінка рівня нервово-психічної стійкості, оцінка професійної придатності до успішного навчання і оволодіння відповідною військовою спеціальністю) доводяться до членів відбіркової комісії Факультету тільки з дозволу Голови відбіркової комісії.

Для проведення ПО рекомендуються такі методики відповідно до напрямів психологічного обстеження:

щодо оцінки військово-мотиваційної спрямованості особистості - анкетування з використанням "Картки вивчення кандидата на навчання" або "Картки вивчення студента, який вступає на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу";

Додатково проводиться:

1. Проективна методика «Психометричний тест С. Дилінгер» для визначення експрес-характеристики особистісних якостей і особливостей поведінки кандидата, наявності лідерських схильностей та якостей підлеглого.

2. Проективна методика «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур» для визначення наявності здібностей керівника, аналітичних та наукових задатків, здібностей виконавця та вміння підкорятися.

Щодо оцінки рівня нервово-психічної стійкості - для обстеження кандидатів на навчання:

- стандартизований багатофакторний метод дослідження особистості (СБМДО); (Адаптивність-200)
- шістнадцяти факторний особистісний опитувальник (16-ФОО);

Для обстеження громадян, які вступають на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу:

- методика "Характерологічні акцентуації особистості - нервово-психічна нестабільність" (ХАО-НПН);
- методика "Психодіагностичний тест" (ПДТ);

щодо оцінки професійної придатності до успішного і оволодіння відповідною військовою спеціальністю - для обстеження кандидатів на навчання:

- методика "Матриці прогресивні Равена" або батарея методик для оцінки мислення, пам'яті та уваги, зокрема:

щодо оцінки мислення:

- методика "Прості доручення";
- методика "Кількісні відношення";

- методика "Компаси";
 - методика "Складні аналогії";
 - щодо оцінки пам'яті:
 - методика "Оперативна пам'ять";
 - методика "Пам'ять на образи";
 - методика "Пам'ять на числа (зорова)";
 - методика "Пам'ять на числа (слухова)";
- щодо оцінки уваги:
- методика "Відшукування чисел з переключенням" (чорно-червоні таблиці);
 - методика "Складання і віднімання з переключенням";
 - методика "Коректурна проба" (кільця Ландольта);
- для студентів, які вступають на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу, - методика "Матриці прогресивні Равена".
- Результати проходження ПО тими, хто залучається до цього заходу, заносяться в картку ПО, яка долучається до особової справи.

Заступник начальника факультету з психологічної підтримки персоналу-начальник групи психологічної підтримки персоналу факультету військової підготовки Державної спеціальної служби транспорту Українського державного університету науки і технологій

полковник

“ 07 ” 04 2026 р.

Олександр ГЕРАСИМЧУК

Начальник факультету військової підготовки Державної спеціальної служби транспорту Українського державного університету науки і технологій

полковник

“ 08 ” 04 2026 р.

Ігор ОСТАПЕНКО